Riia ja Lodja uuli mööda jõe poole (veel praegugi); Jaani uuli vaondist linna tsentrumis, Barclay välja ja Suurturu tagant voolab sinna kogunev vesi põhja-loode otsast Suurturu pahempoolse majaderea all jõe poole, lõunaedela poolt aga Kauba ja Uueturu uuli mööda; Magasini uuli vaond Magasini ja Rüütli uuli põhjapoolsel otsal asetub samuti paralleelselt jõega kui eelminegi; ta veed valguvad allpool Vabadussilda jõe poole. Laia uuli pahemal poolel, alates endise Jakobi värava kohal, valgub vesi kitsal maaribal jõe poole, olles piiratud loode ja kagu pool allika veesoontest. Puhtama allikavee sooned kulgevad ühelt poolt Toomi nõlvalt Jakobi uulilt Lutsu uuli mööda gümnaasiumi ja postkontori suunas, teiselt poolt rohkem segatud, Toomi tähetorni nõlvalt Suurturu parempoolsete majade alt Kivisilla poole. Teisel pool jõge sisaldab puhast vett Meltsiveski allikate piirkond. Viimaks tuleb tähendada, et puur-augud, mis ulatuvad sügavamaisse devooni kihtidesse või siluurini, kuhu pinnavee mustus juurde ei pääse, tervel Tartu alal hügieeniliselt rahuldavat vett pakuvad. — Allpool järgnevad prof. M. Wittlich'i analüüsid Tartu kaevuvee kohta.

Vee analüüsid.
Analyses de l'eau.

Kaevud Puits	Üld-karedus Teneur générale	Karbonaadi karedus Teneur de carbonate	Cl'	SO_4'	NH_3	NO_2' NO_3'	Org. aine Matière organique
Ülikooli kaev Vallikraavis	19,4	16,2	42	16	—	—	6
Herne uul nr. 3 . . .	32,4	17,3	75	25	—	1	7
Herne uul nr. 40 . .	35,5	22,1	38	56	—	20	4,1
Eliisabeti uul nr. 17.	47,1	29,1	61	27	185	—	6

Cl', SO_4', NH_3 ja NO_2, NO_3 sisaldus on tähendatud mg liitris ja orgaanilise aine hapendamiseks tarvitatud mg $KMnO_4$ liitri peale.

Ülalmainitud 4 kaevust on ülikooli kaev Vallikraavis, sügavus 24 m, ulatub põhjavoolusse, annab kõlvulist joogivett. Herne uulil on turba-ala madalad pumpkaevud, tsementraketega. Iseloomulik Herne uuli teise kaevu veele on kaunis suur hulk lämmastikuoksüüde, mis näitab lämmastikku sisaldavate orgaaniliste ainete lagunemist. Kaev seisab sauna ja kahe suure elumaja ligiduses. Eliisabeti uuli kaevus osutub suurel hulgal ammoniaaki, mis näitab niisama lagunemisproduktide juuresolekut. Siin tuleb arvesse võtta tihedalt asustatud Kaarli eeslinna ala, kus kanalisatsioon alles puudulik.

Kujundajad jõud. Kogu Eesti maa-ala kuulub parasjahedasse kliimavöösse, nagu suurem osa Põhja-, Kesk- ja Ida-Euroopatki (Philippson'i parasvöö jahesuve vihmakliima, alatüüp: maakliima). Mere- ja kontinentaalse kliima suhtes esindab Eesti ülemineku-ala nende vahel. Tunnuseks võttes temperatuuri aasta-ajalist jaotust jaotab W. Kurrik kogu Eesti ala 4 valdkonda: 1) jahe kontinentaalne, 2) paras kontinentaalne, 3) jahe merekliima, 4) paras merekliima. Tartumaa madalam osa ühes Tartuga, Pärnu-, Viljandi- ja Valgamaa kuuluvad 2-se valdkonda.

Tartu, lk. 185